

Vlaams
Parlement

vergadering **C41**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 20 oktober 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het programma Innovatief Aanbesteden – 238 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Mission Innovation – 260 (2016-2017)	6
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over activering via zelfstandige in bijberoep – 101 (2016-2017)	10
VRAAG OM UITLEG van Elke Van den Brandt aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Atelier Groot Eiland – 259 (2016-2017)	13
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebrek aan aanbod van opleidingen vanwege de werkgevers voor de werknemers – 194 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van het opleidingslandschap – 210 (2016-2017)	17
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toeleiding van werkzoekenden naar de tuinbouwsector – 242 (2016-2017)	22
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de extra middelen voor onderzoek en ontwikkeling en het bereiken van de doelstelling inzake publieke financiering – 167 (2016-2017)	25

VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het programma Innovatief Aanbesteden – 238 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): In het kader van de Zuddag heb ik een stagiair, die mijn vraag zal voorlezen. Hij heet Amadeo, maar is niet van koninklijke bloede. Dat is gecheckt. (*Gelach*)

De heer Amadeo Vanhaverbeke: De Vlaamse overheid startte in 2008 met het programma Innovatief Aanbesteden, met de bedoeling dat de overheid innovatieve oplossingen zou aankopen voor socio-economische uitdagingen waarvoor geen adequate oplossing voorhanden is. In 2008 werd het programma opgestart, met een totaalbudget van 10 miljoen euro. Het was de expliciete bedoeling van het programma om de innovatiekracht van bedrijven een extra impuls te geven. Het wil een kader creëren waarbinnen de overheid en de bedrijfswereld samen innovatieve oplossingen kunnen ontwikkelen voor specifieke uitdagingen van de overheid. Alle beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid komen daarbij aan bod. De coördinatie van de projecten en initiatieven verloopt via de kenniscel Innovatief Aanbesteden van het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO).

Het is echter duidelijk dat het programma de jongste jaren zeer moeizaam is voortgekomen, onder andere vanwege juridische belemmeringen, zoals staatssteun en voorkennis, te zware procedures en enkele laattijdige programmaverlengingen. Het Rekenhof onderzocht begin dit jaar de doelmatigheid van het programma en identificeerde een aantal knelpunten die de resultaten ervan hebben beïnvloed. De conclusie was dat het programma Innovatief Aanbesteden zijn nut had bewezen. Het programma kan echter doelmatiger worden, indien de tekortkomingen worden weggewerkt en binnen het programma passende projecten worden ingediend.

Minister, in uw beleidsbrief voor 2015-2016 stelde u al dat de aanpak met betrekking tot innovatief aanbesteden zal worden herbekeken, met focus op het verkorten van de doorlooptijden en het vereenvoudigen van de processtappen, het verder verduidelijken en aanpassen van de juridische context en het versterken van het engagement van de stakeholders. Ook in reactie op het verslag van het Rekenhof kondigde u een aantal maatregelen aan, in de vorm van een actieplan. Op N-niveau werd aldus een project gestart om een nieuw elan te geven aan Innovatief Aanbesteden.

Minister, u maakte 100.000 euro aan werkingsmiddelen vrij voor het voortraject, zodat de projectleider de nodige juridische en andere ondersteuning kon inzetten. Welke stappen werden binnen dit kader gezet? Volstond het vooropgestelde budget hiervoor? Na de zomer werd een nieuw plan van aanpak beloofd. Werd de deadline gehaald? Kunt u de krachtlijnen van dit programma toelichten, gelet op de knelpunten die werden aangeduid door het Rekenhof? Tegen midden 2016 moest ook het juridisch kader duidelijker zijn. Wat is de stand van zaken? Welke maatregelen zijn er ten aanzien van Innovatief Aanbesteden? Op welke termijn hoopt u tot een doorstart te komen voor dit programma? Hoe zal de relatie tot innovatief aankopen daarbij verder verlopen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil beginnen met erop te wijzen dat er in de begroting 2016 niet in 100.000 euro, maar in 50.000 euro is voorzien voor het voortraject. Dat heeft te maken met het feit dat we het N-project niet op 1 januari

hebben opgestart, maar op 1 juli. Het voorziene budget is nog grotendeels beschikbaar. Tot nu toe is het vooral ingezet om de persoon voor het N-project te laten deelnemen aan seminaries in binnen- en buitenland over alles wat gaande is met betrekking tot innovatieve overheidsopdrachten. Na de analyse van de beschikbare documentatie concludeerde de projectleider dat er geen bijkomend juridisch advies nodig was om het huidige juridisch kader in kaart te brengen.

We hebben eind augustus een eerste ontwerp van plan van aanpak gekregen. Dat is ondertussen met een aantal stakeholders besproken. Ik zal dat plan van aanpak tegen het einde van oktober als conceptnota aan de Vlaamse Regering voorleggen. We spreken voortaan van het programma Innovatieve Overheidsopdrachten. Dat is ook de terminologie die wordt gebruikt in het Vlaams plan overheidsopdrachten dat de Vlaamse Regering in januari 2016 heeft gelanceerd. De strategische doelstellingen zijn ongewijzigd gebleven. Het doel blijft de koopkracht van de Vlaamse publieke sector meer strategisch in te zetten voor innovatie, om op die manier te kunnen bijdragen tot een performantere overheid, maar ook tot de competitiviteit van onze ondernemingen en tot oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. De drie zijn belangrijk.

Het plan van aanpak beschrijft wat innovatieve overheidsopdrachten zijn, wat het belang ervan is en hoe we dit instrument in Vlaanderen meer strategisch en structureel willen gaan inzetten. In eerste instantie zullen we de prioritaire transitiedomeinen van de Visienota 2050 actief betrekken. Dan denk ik onder meer aan Energie, Zorg, Industrie 4.0, Circulaire Economie en Wonen. Het is zeker niet mogelijk om meteen op alle vlakken aan innovatief aanbesteden te doen. Laten we dus die speerpunten uit de Visienota 2050 als begin nemen. In het bijzonder denk ik aan de domeinen en organisaties die al beschikken over een concrete innovatieagenda, waarbij innovatieve overheidsopdrachten een rol zouden kunnen spelen. Ik blijf dit een moeilijke zaak vinden. Die innovatieve opdrachten, dat is niet iets dat je gemakkelijk kunt doen. Je moet dat goed kunnen omschrijven en dergelijke meer. Daarom nemen we die speerpuntclusters en doen we dit vooral bij die organisaties waar die innovatieagenda belangrijk is en waar dat het verschil kan maken.

Op basis van de opgedane ervaring wordt de aanpak in een volgende fase verder uitgerold over het geheel van de Vlaamse overheid. Dat is de aanpak die we willen. Dat kan dan ook naar een ruimer deel van de publieke sector, namelijk steden en gemeenten, ziekenhuizen en dergelijke meer.

Het plan van aanpak zoals het mij is gegeven en dat we nu in bespreking hebben, geeft 21 acties aan, gegroepeerd rond vier doelen, met name: het uitbouwen van een kennisplatform voor die innovatieve overheidsopdrachten; het verhogen van het aandeel van het aankoopbudget dat de Vlaamse overheid besteedt aan innovatieve producten en diensten; een aantal acties rond het samenstellen van een projectportfolio van precommerciële innovatieprojecten; het stimuleren van de deelname aan Europese netwerken, waarbij we zorgen dat we kunnen aansluiten waar er Europees al acties zijn.

Voor de aankoop van O&O-diensten en voor de validatiefase van nieuwe producten voorzie ik in de mogelijkheid van cofinanciering vanuit het Hermesfonds. Ik maak daar in 2017 een budget van 5 miljoen euro voor vrij.

Er zijn in 2014 belangrijke evoluties geweest in het juridische kader voor innovatieve overheidsopdrachten. Er is toen een nieuwe Europese richtlijn voor overheidsopdrachten gemaakt en er is ook een nieuwe kaderregeling inzake staatsteun. Die wijzigingen hebben een aantal drempels weggenomen en bieden dus ook meer rechtszekerheid om overheidsopdrachten strategisch te kunnen inzetten. Zoals ik al zei, blijft het een moeilijke zaak. Je moet zorgen dat het innovatief is en dat je daardoor niet de concurrentiewetgeving gaat passeren.

De omzetting van de EU-richtlijn in een nieuwe Belgische wet is afgerond in 2016. Ik vrees dat we nog even moeten wachten op de uitvoeringsbesluiten. Volgens mijn informatie kunnen we die pas in de tweede helft van 2017 verwachten. Toen ik aan mijn medewerkers vroeg of dat geen vergissing was en of dat niet de tweede helft van 2016 moest zijn, zeiden ze mij: 'Uitvoeringsbesluiten maken gaat niet overal zo rap als bij ons.'

Voor het aankopen van innovatieve producten en diensten die beschikbaar zijn op de markt, is het juridisch kader duidelijk. De aankoop van deze producten en diensten gebeurt volgens de wet op de overheidsopdrachten. Dat is veel gemakkelijker dan dat innovatief aanbesteden.

Om een snelle doorstart te kunnen maken, onderzoeken we momenteel of we de projecten die eind 2013 bij een eerste oproep in voorbereiding waren, kunnen voortzetten. Als dat zou kunnen, hebben we daar al snelheid gewonnen. Verder ligt de prioriteit op aspecten zoals het uitwerken van efficiënte en doelmatige processen, het uitwerken van een communicatiestrategie en het verankeren van de besluitvorming van precommerciële innovatieprojecten in de regelgeving. Ik wil daar werken met een open oproep om blijken van interesse te kunnen ontdekken. Ik overleg ook met de stakeholders zodat we de modaliteiten hiervan kunnen bepalen.

De voorzitter: Mevrouw Bakrim heeft het woord namens minister Muylers.

Mevrouw Imane Bakrim: We werken eraan om het innovatief aanbesteden mogelijk te maken omdat er een nieuwe Europese richtlijn is voor deze overheidsopdrachten.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Het is eigenlijk alles wat ik gehoopt had dat het zou zijn. We zijn in het parlement al heel lang aan het duwen op dit dossier, ook al bij de vorige minister. Toen was inderdaad het juridische kluwen het grote probleem. Ik ben zeer blij om te horen dat dat nu blijkbaar opgelost geraakt.

Dat we tot eind 2017 moeten wachten voor we een doorstart kunnen maken, is natuurlijk zeer jammer. Het is vreemd dat dat zo lang duurt. Misschien is er wel een manier om wat druk te zetten om dat sneller te laten gaan. Ik kan me niet voorstellen dat dat het grote probleem kan zijn. Als dat in juli 2016 al is omgezet in Belgische wetgeving, kan men dat KB toch zo lang niet laten wachten. Maar goed, dat is uw werk niet, dat moet federaal worden geregeld.

Over de doelstellingen en de meerwaarde van dat innovatief aanbesteden, zijn we het natuurlijk allemaal eens. Ik ga daar niet te veel over uitweiden. Ik hoop dat we dat zo snel mogelijk kunnen omzetten en de doorstart kunnen maken. Ik kijk uit naar uw conceptnota eind oktober.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, het is inderdaad een traject dat al enige tijd geleden is ingezet en waar wij reikhalzend naar uitkijken. De introductie van een sterke innovatiecultuur binnen de Vlaamse overheid is niet evident. We hebben daar al eens van gedachten over gewisseld: het evenwicht tussen enerzijds risicoaversie, wat het goedehuisvaderprincipe van een overheid moet zijn, en anderzijds de leadingconsumerrol die de overheid moet innemen. Het is goed dat er nu een charter ondertekend wordt, maar dat vertalen naar effectieve veranderingen in de administraties, is nog een hele kluit. Ik ben benieuwd hoe u dat zult aanpakken en op welke manier dat zal worden opgevolgd om er zeker van te zijn dat het gerealiseerd wordt.

Ik ben zeer tevreden dat u bijzonder veel aandacht besteedt aan de oprichting van het kenniscentrum. Dat kan de omslag naar innovatief aanbesteden in een stroomversnelling brengen.

Minister, hebt u een zicht op de omvang van de budgettaire enveloppe in functie van het innovatief aankopen en aanbesteden, bijvoorbeeld binnen de extra middelen van 2017? Is daar al iets in afgebakend?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb al gezegd dat ik in 2017 in een budget van 5 miljoen euro had voorzien. Wat ik voor het opvolgen en vertalen vooral wil doen, in tegenstelling tot wat in de vorige periode is gebeurd, namelijk alles en iedereen betrekken, is proberen te focussen. Ik heb twee focussen weergegeven: de projecten die er in het verleden waren, proberen voort te zetten en focussen op de accenten van de visienota 2050. Ik heb ze daarstraks opgesomd: energie, zorg, industrie 4.0, circulaire economie en dergelijke meer. Als binnen die departementen innovatieve elementen zitten en er reeds een innovatie-agenda is, moeten we die in eerste instantie daar gaan zoeken en pas daarna de verdere uitrol doen, ook naar andere overheden toe.

Dat is eigenlijk de strategie die we willen hanteren. We zullen niet alles tegelijkertijd kunnen doen. Ik ben hier een grote fan van en ik vind dit heel noodzakelijk, maar dit is niet gemakkelijk. Dat is in het verleden ook gebleken, niet alleen door de aversie tegen risico's maar ook door het evenwicht dat moet worden gevonden tussen concurrentie en innovatie. Het is niet altijd gemakkelijk om keuzes te maken, maar ik hoop echt dat we resultaten kunnen boeken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Mission Innovation – 260 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: In het kader van de Zuiddag heeft mevrouw Ponsaerts het woord namens de heer Gryffroy.

Mevrouw Laurence Ponsaerts: Wanneer we de klimaatdoelstellingen willen halen, moet iedereen zijn steentje bijdragen en een tandje bijsteken. Het gaat dan niet alleen over de overheid maar ook over de burgers, de organisaties en de bedrijven. Het behalen van de internationale klimaatdoelstellingen is met andere woorden een collectieve verantwoordelijkheid

De inzet op duurzame energie en energie-efficiëntie is een belangrijke ambitie van de Vlaamse Regering. Zij neemt tal van initiatieven om dit engagement waar te maken. We kijken dan ook uit naar de Vlaamse klimaatop 1 december 2016. Daar hangt veel van af, de verwachtingen zijn dan ook hooggespannen.

De minister van Energie, Bart Tommelein, werkt intussen aan een onderbouwde, gedragen langetermijnenergievisie die moet uitmonden in een energiepact voor Vlaanderen. Deze energievisie biedt een antwoord op de toekomstige energieuitdagingen. Energie-efficiëntie vormt daarbij een cruciale uitdaging.

Innovatie blijft een belangrijke motor voor onze samenleving en onze economie. We rekenen op innovatie om de toekomstige problemen aan te pakken. Energie-innovatie is dan ook belangrijk. Wij geloven dat er nog heel veel opportuniteiten zijn om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Tijdens de klimaatop in Parijs in november 2015 kondigden twintig vooraanstaande industrielanden Mission Innovation aan. Dat is een engagement om binnen de vijf jaar de publieke investeringen in energie-innovatie te verdubbelen. Deelname aan dit initiatief helpt tevens bedrijven, overheid en organisaties om de ambities inzake duurzame energie en energiebesparing te realiseren.

De deelnemende landen werken eveneens samen met een privaat initiatief, Breakthrough Energy Coalition. Dit initiatief focust zich op de leden van Mission Innovation en investeert in bedrijven die werken aan klimaatinnovatie. Dat geeft extra kansen aan bedrijven en onderzoeksinstellingen.

Minister, wat is uw standpunt over een Vlaamse deelname aan Mission Innovation?

Op welke manier kan participatie aan Mission Innovation een meerwaarde betekenen voor Vlaanderen en een stimulans betekenen voor bedrijven en onderzoeksinstellingen om meer in te zetten op energie-innovatie?

Momenteel werkt de Vlaamse minister van Energie aan een energievisie en -pact voor Vlaanderen. Op welke manier wordt energie-innovatie daarbij betrokken? Hoe zal er worden samengewerkt tussen de beleidsdomeinen Innovatie, Onderzoek en Ontwikkeling en Energie?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik onderschrijf de uitgangspunten van Mission Innovation volledig. Het spreekt voor zich dat er nog heel wat onderzoek nodig is om nieuwe energiebronnen aan te boren, maar ook om tot een meer efficiënt energieverbruik te komen. Vlaanderen ondersteunt heel wat onderzoek dat gericht is op het ontwikkelen van energietechnologie. Het is ook goed dat op dit Mission Innovation-initiatief ingespeeld wordt door een internationale groep van investeerders. Hierdoor kan de valorisatie van al dat onderzoek via investeringen in nieuwe en bestaande bedrijven nog worden versneld.

We weten allemaal dat zo'n versnelling noodzakelijk zal zijn voor het realiseren van onze energietransitie en dat dit ook zal bijdragen tot het behalen van onze klimaatdoelstellingen. Mission Innovation stelt een verdubbeling voorop van de energie-investeringen in onderzoek en ontwikkeling binnen vijf jaar. Bij deelname aan het initiatief moet dus een duidelijk vertrekpunt van investeringen bepaald worden en moet worden nagegaan of die verdubbeling kan worden gehaald. Dat levert wel een moeilijkheid op omdat de meeste van onze financieringsprogramma's open oproepen zijn voor een groot aantal thema's. De publieke R&D-financiering die in een bepaald jaar naar energietechnologieprojecten is gegaan, kan vaak pas achteraf worden bepaald. We doen dus een open oproep en we zien welke projecten binnenkomen. Er is de mogelijkheid om steun te krijgen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen maar ook van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen.

Ik zal in een eerste stap aan mijn departement vragen om te bepalen waar die baseline voor Vlaanderen zou liggen. Het groeipad voor onderzoek en ontwikkeling dat deze Vlaamse Regering heeft vastgelegd, 195 miljoen euro extra, biedt alvast een opportuniteit om stappen vooruit te zetten. Ik kan me vandaag echter nog niet op cijfers vastpinnen en zeggen hoeveel van die 195 miljoen euro naar energie zal gaan.

We leggen nu al accenten op basis van energie met bijvoorbeeld de projecten van EnergyVille. Er zijn specifieke programma's inzake batterijen en zonnecellen bij het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum (imec). Dat is al geld dat naar bepaalde projecten gaat. Het EFRO-Interreg-programma focust op de prioriteitsassen Onderzoek, Technologische Ontwikkeling en Innovatie en op het bevorderen van de overgang naar een koolstofarme economie, maar heeft verder ook geen

specifieke enveloppe voor energietechnologie. Verder is er de steun aan het Interreg project WaterstofNet 2.0, waarmee ook waterstof als energiedrager verder gepromoot wordt. Ik vernam recent dat er zich een cluster van bedrijven heeft gebundeld om zich kandidaat te stellen als speerpuntcluster. Als deze aanvraag slaagt, zal daar ook heel wat geld naartoe gaan. Het is duidelijk dat we werken in een filosofie van open oproepen. Dat is belangrijk. U weet dat ik inzake innovatie bottom-up wil werken. Er moeten vanuit het veld initiatieven kunnen komen.

Energie-innovatie ligt aan de basis van de energietransitie. Ik heb vandaag geen zicht op de concrete inhoud van het plan van minister Tommelein. Ik ga er wel van uit dat we hier sowieso op samenwerken, aangezien de energietransitie ook enorme economische opportuniteiten met zich meebrengt.

De voorzitter: Mevrouw Bakrim heeft het woord namens minister Muyters.

Mevrouw Imane Bakrim: We kunnen Mission Innovation mee ondersteunen. Ten eerste kijken we naar de inhoud. Ten tweede kijken we of we kunnen starten met een nulmeting. Nadien gaan we na of het haalbaar is om aan te sluiten zonder onze filosofie over innovatie aan te passen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik ben blij dat u het initiatief verder wilt onderzoeken. Het zal niet enkel gaan over hoeveel middelen we erin kunnen stoppen, over het bepalen van de nullijn en over hoe het kan worden verdubbeld op vijf jaar. Het is ook interessant voor het uitbouwen van een netwerk, als je kijkt naar de twintig landen die meedoen. Zo kunnen er ervaringen worden uitgewisseld waarbij elk land zijn eigen thema's en kennis heeft. Dit kan zeker een stimulans betekenen voor Vlaanderen als regio. Ik doe een harde oproep om met een strikte timing eventueel na te gaan of we die nulmeting via het agentschap kunnen bepalen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dit is een erg interessante vraag. Het gaat hier over een engagement waar niet onmiddellijk een budget tegenover staat. Het is niet zo dat we plots ons budget enorm moeten oppompen.

We staan aan de vooravond van heel wat innovaties in het innovatielandschap. U hebt bij de vorige vraag aangekondigd hoe de overheid zelf belangrijke stappen zal zetten. U hebt gewag gemaakt van EnergyVille, wat een zeer interessant punt is.

Een ander punt zijn de speerpuntclusters. Ik heb u horen zeggen dat er aanmeldingen zijn in energie. Ik heb al een aantal keer gevraagd of het niet interessant zou zijn om energie als speerpuntcluster te hebben. U hebt terecht elke keer geantwoord dat u dat niet bepaalt, maar dat het een open oproep is. Ik ben heel blij te vernemen dat er vanuit de energiesector aanvragen zijn ingediend. Kunt u al vertellen wat het potentieel zou kunnen zijn? Wat is de timing om daar meer zicht op te krijgen?

EnergyVille vervult momenteel een zeer belangrijke rol, niet alleen in de binnenlandse en Vlaamse innovatie. Ook de internationale uitstraling begint stilaan proporties aan te nemen. EnergyVille positioneert zich al, zij het nog voorzichtig, in een Europees innovatienetwerk, waarbij verschillende landen specifieke accen-ten leggen. Het inschrijven in de Mission Innovation is vooral een opportuniteit om vrij gemakkelijk al een enorme sprong te nemen in de komende jaren inzake het potentieel waar we nu voor staan en dat deze legislatuur zou moeten worden ontgrendeld. Als we dat als voorbeeldfunctie in het Europees netwerk inschakelen, dan kunnen we de transitie naar hernieuwbare en schone energie een enorme boost geven. Als we het voortouw nemen, kunnen we bijzonder veel economische

return verwachten. Mijn oproep is om dit engagement zo sterk mogelijk aan te grijpen en om alvast snel die nulmeting te doen. Hoe sneller we dat doen, hoe sneller we resultaten kunnen laten zien. Samen met minister Tommelein kunt u het innovatienetwerk versterken.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het is inderdaad een heel belangrijke vraag. Ik sluit me graag aan bij de heren Gryffroy en Schiltz over economie, maar ook ruimer over klimaat en circulaire economie. Er is heel wat potentieel voor onze economie maar ook voor onze samenleving. Innovatie is daarvoor cruciaal. Ik ben blij dat u de nulmeting zult doen. Of we nu instappen in de Mission Innovation of niet, het lijkt me interessant om die meting te blijven opvolgen om een permanente monitoring te hebben over onze activiteiten inzake energie-innovatie en dergelijke meer. Dat dit een speerpunt wordt in het Vlaamse beleid is wel heel duidelijk. Of het een speerpuntcluster wordt, horen en zien we binnenkort. Ik zou het alleen maar kunnen toejuichen. Het is belangrijk om die monitoring aan te houden. Als dat engagement kan worden gegeven, hebben we alvast een eerste instrument om het beleid op te volgen en te evalueren.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Dit is een belangrijke vraag. In het antwoord botsen we echter weer op dingen die we allang meeslepen als het gaat over innovatiebeleid. Dat zijn ten eerste onduidelijke cijfers.

Ten tweede is er de bewuste keuze om niet te veel te sturen in het innovatiebeleid. Daardoor is er de aarzeling: kunnen we wel meestappen in een doelstelling met betrekking tot energie-innovatie als we het innovatiebeleid vraaggestuurd houden?

Ik heb begrepen dat u die nulmeting gaat doen. Hebt u een timing van wanneer het zou duidelijk zijn wat die nulmeting is? U zegt dat u oproepen gaat doen en dat u gaat zien wat daaruit komt, en dat u dat niet op voorhand weet. Is het toch de bedoeling om op de een of andere manier mee te stappen naar die Mission Innovation?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw de minister heeft het goed samengevat: natuurlijk willen wij meegaan in deze Mission Innovation. Ze heeft duidelijk gezegd dat we helemaal achter de inhoud staan. We moeten wel eerst de nulmeting hebben.

Mijnheer Gryffroy, wij willen ook dat netwerk bereiken. Wat kunnen we van tevoren bij de nulmeting meenemen en wat kunnen we pas achteraf bepalen? De minister zei heel goed dat wij niet willen afstappen van de basisfilosofie, dat de dingen bottom-up komen. Ik blijf dat zeer belangrijk vinden. U zegt dat we daar al eens op iets botsen, maar we zullen een gedragenheid hebben, waarbij het veld zelf vragende partij is om dingen te onderzoeken en om ontwikkeling te stimuleren, waar ze zelf engagementen in zullen nemen. Voor mij blijft dat iets fundamenteels.

Ik ben ook blij dat er zich vanuit het veld zelf een speerpuntcluster aan het vormen is, zoals de heer Schiltz zei. Door de aanvragen die de administratie bereiken, weten wij dat er op het veld dingen aan het gebeuren zijn. Dat is vandaag bezig. Dat vind ik zeer goed. Dat is ook de manier waarop ik het wou. Die bedrijven groeperen zich en gaan onderzoek doen. Zo is EnergyVille een zekere reputatie aan het opbouwen. Wij voorzien ook in bijkomende middelen voor onze strategische onderzoekscentra in de uitbreiding. U mag ook niet vergeten dat binnen imec een aantal gerichte programma's rond energie bezig zijn. Los van de oproepen, die altijd gebeuren en die alle thema's bottom-up kunnen bevatten,

moeten we toch al op basis van drie elementen – de speerpuntcluster die er komt, imec dat blijft inzetten op een aantal aspecten, EnergyVille waarin we blijven investeren – bekijken hoe we ons op die Mission Innovation kunnen inschrijven.

Mijnheer Bothuyne, ik ben het er absoluut mee eens dat als we een nulmeting doen, we die ook moeten opvolgen om te bekijken wat en hoe. Misschien – maar dat is nu iets wat ik bij mezelf bedenken – moet je een idee krijgen van wat je in een bepaald jaar gaat investeren en achteraf wat er is geweest. Want als je bij die open oproepen bottom-up werkt, weet je dat niet echt. Bij die andere aspecten – met name de speerpuntcluster en EnergyVille – heb je toch al een eerste beeld. De speerpuntcluster op zich is het netwerk dat projecten gaat indienen. Maar de filosofie is daar dat we in de extra budgetten die we hebben, in specifieke budgetten voorzien voor sterke langdurige projecten in speerpuntclusters. Ook daar zou het volgens mij fundamenteel zijn mocht er zo'n speerpuntcluster bottom-up komen.

De samenvatting van de minister was heel correct. Zij zei dat we onderschrijven dat we een nulmeting willen doen en dat we daarbij willen aansluiten, en dat allemaal zonder de bottom-upfilosofie van ons innovatiebeleid te veranderen.

De voorzitter: Mevrouw Ponsaerts heeft het woord namens de heer Gryffroy.

Mevrouw Laurence Ponsaerts: Minister, ik bedank u voor uw antwoord. Energie-innovatie vinden wij ontzettend belangrijk. Het biedt een antwoord op de vele energie- en klimaatuitdagingen van morgen. We vinden het zeer belangrijk dat Vlaanderen daarop inzet en zijn netwerken kan uitbreiden. Dat betekent dat we alle kansen daartoe moeten grijpen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over activering via zelfstandige in bijberoep – 101 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Aan de overkant van deze straat wordt ook gewerkt, dat denken we toch. Daar hebben de ministers Peeters en Borsus een beslissing bekendgemaakt: wie werkloos is en een uitkering heeft, kan ook bijklussen als zelfstandige in bijberoep zonder die uitkering te verliezen. Daar zijn natuurlijk wel een aantal voorwaarden aan gekoppeld. Dat mag niet langer dan twaalf maanden duren. Het bijberoep mag niet iets zijn wat de persoon in kwestie de voorbije zes jaar als hoofdberoep zou hebben uitgeoefend.

Hier komen we natuurlijk op het raakpunt van bevoegdheden, in die zin dat dit ook een impact zal hebben op het Vlaamse activeringsbeleid en vooral op het controle- en sanctioneringsbeleid. Daarom achten wij het bijzonder nuttig om dit even ter sprake te brengen in dit mooie huis.

Tot hier mijn inleiding. In het kader van de Zuddag zal mijn parlementslid nu de concrete vragen stellen.

Mevrouw Ella De Waegenaere: Minister, hoe zal deze combinatie van zelfstandige in bijberoep en werkloosheid worden benaderd door VDAB met zijn sluitende activeringsaanpak? Hoe zal dat worden afgestemd op de controlebevoegdheid van VDAB? Zal het zoeken van de werkzoekende naar bijvoorbeeld een halftijdse job dan ook genoeg zijn voor VDAB inzake controle en sanctionering?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik zal niet veel kunnen antwoorden, collega. Ik heb net als u het voornemen van de federale collega's in de pers moeten vernemen. Ik heb ook gelezen dat de federale overheid het voornemen heeft om gedurende een beperkte tijd de combinatie van een werkloosheidsuitkering met een inkomen uit zelfstandige arbeid toe te laten. In dat geval wijzigt men de toelaatbaarheidsvoorwaarden voor de werkloosheidsuitkering. Dat is ook een federale bevoegdheid. Op zich is het dus logisch dat zij dat doen.

Natuurlijk is er wel een link met de Vlaamse bevoegdheden. Wij hebben als VDAB immers de controle- en sanctioneringsbevoegdheid gekregen. Om die bevoegdheid uit te oefenen, moeten wij rekening houden met het federale normatieve kader. Op basis van de berichtgeving heb ik niet meteen de indruk dat de federale overheid de beschikbaarheid van de werkzoekenden wil aanpassen vanwege het bijberoep. Dat wil zeggen dat zij beschikbaar moeten blijven voor de arbeidsmarkt en dat wij ze nog altijd in een plan naar werk kunnen stoppen met opleidingen en vormingen die dagen kunnen duren, met daarnaast dus die zelfstandige activiteit.

Als het niet de bedoeling is dat de beschikbaarheid dezelfde blijft, dan moet de federale overheid in elk geval nog het normatieve kader wijzigen. Er is van geen van beide ministers een voorafgaande vraag tot overleg gesteld aan mij of mijn kabinet, waardoor ik daar op dit moment allemaal nog geen zicht op heb.

De details van de toegelaten cumul zijn onvoldoende bekend om de impact op het controleproces te kunnen inschatten. De vragen die u stelt, zijn zeer terecht. Ik deel uw bekommernissen. Mijn kabinet heeft naar aanleiding van de berichtgeving een overleg gevraagd aan het kabinet van minister Peeters en minister Borsus met betrekking tot die nieuwe maatregel. Ik hoop dat dat toekomstige overleg duidelijkheid schept.

De voorzitter: Mevrouw Bakrim heeft het woord namens minister Muyters.

Mevrouw Imane Bakrim: Ik vrees dat we hier niet veel op kunnen antwoorden. Eerst moeten we een beter zicht krijgen op hoe het er op federaal niveau aan toegaat, bij onze collega's Peeters en Borsus. Daarna kunnen we bekijken hoe wij erop kunnen en moeten ingaan.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Hier aan de overkant van de straat is er nog een huis, waar ook gewerkt wordt. Het is zo dichtbij, en toch is er geen overleg. En dat terwijl het gaat om mensen die er altijd voor gepleit hebben dat het federale beleid, zeker op het niveau van de arbeidsmarkt, in functie moet staan van de deelstaten. Minister, ik ben blij dat u zelf het overleg hebt gevraagd, want u haalt hier toch wel een aantal zeer belangrijke punten aan.

Vlaanderen moet natuurlijk weten wat de beschikbaarheid van een werkzoekende moet zijn, om zijn bevoegdheden daaromtrent te kunnen invullen. U hebt net, unaniem vanuit de meerderheid, een fantastisch beleid uitgerold rond tijdelijke werkervaring en het bijbrengen van competities, leerplekken en zo meer. Als dat dan doorkruist wordt doordat men mogelijk – ik hoop van niet – niet meer beschikbaar moet zijn om naar werk te zoeken, wat dan met al die fantastische maatregelen die we hier in deze mooie meerderheid op uw initiatief hebben goedgekeurd?

Ik kijk enorm uit naar het overleg dat u zult hebben. Ik hoop dat men het aan de overkant van de straat wat meer in functie van deze kant van de straat zal bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Wij ondersteunen uiteraard de maatregel die op federaal niveau genomen wordt. Het is heel belangrijk dat we zelfstandigheid in bijberoep ook als een springplank zien om mensen te activeren. Het eerste jaar is ook een financieel heel precair jaar. Het is het jaar waarin men start en waarin men risico's neemt. We moeten het als overheid aanmoedigen en ondersteunen dat zij dat risico willen nemen en die stap willen zetten.

Voor werklozen is er een stimulans, maar men zou natuurlijk ook een stap verder kunnen gaan en in een betalend tijdskrediet voorzien, om op die manier de stap naar het zelfstandigenstatuut te zetten. Minister, denkt u aan een Vlaamse stimulans om werknemers die een zelfstandige activiteit willen opstarten, ook gedurende een bepaalde korte periode, de opstartperiode, een financiële zekerheid te geven?

Er zijn inderdaad nog een aantal vragen. Wij hadden dezelfde bekommernissen als collega Ronse. Hoe zal dit in concreto verlopen, die controle en die beschikbaarheid? Ik verneem dat er nog overleg nodig is, maar er zijn toch een aantal pertinente vragen. Ik wil zeker ook de kanttekening maken dat heel wat mensen die in bijberoep werken, heel veel uren werken. Dat moet allemaal in de juiste context bekeken worden. We volgen het in ieder geval nauw op en kijken uit naar verder nieuws ter zake.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het kan een opportuniteit zijn voor VDAB en het Vlaamse beleid om op die manier de uitstroom van werkzoekenden verder te verhogen. Uitstromen als werkzoekende, dat hoeft niet altijd als werknemer te zijn. Dat kan perfect als ondernemer. Een opstap met een activiteit in bijberoep kan daarbij bijzonder nuttig zijn. VDAB leidt ook al toe naar ondernemerschap, in samenwerking met UNIZO, SYNTRA en anderen. Dit kan alleen maar een nuttig instrument zijn. Als er vanuit het federale niveau geen signaal wordt gegeven dat de beschikbaarheidsvereisten worden veranderd, ga ik ervan uit dat die ook niet veranderen. Die hoeven ook helemaal niet te veranderen. Ik wil de collega's oproepen om hier zeker niet in paniekzaaijerij te verzanden.

We moeten dit aangrijpen als een opportuniteit. Ik ben een sterke pleitbezorger voor VDAB en voor de activiteiten van VDAB die werkzoekenden naar ondernemerschap toeleiden. Er zijn al heel wat experimenten opgezet, maar er kan nog meer gebeuren. Dit is een instrument bij uitstek om op dat vlak nog stappen vooruit te zetten. Laat het ons ook zo beschouwen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb in mijn uiteenzetting op geen enkele manier kritiek gegeven op de maatregel, wel op het feit dat er geen overleg is geweest en daar wil ik wel heel sterke kritiek op geven. Als het de bedoeling is om een opportuniteit te geven aan mensen om hun eigen onderneming te starten – wat ik een zeer goed idee vind –, dan worden de toelaatbaarheidsvoorwaarden het best wel gewijzigd, want anders moeten ze ter beschikking staan van VDAB om opleidingen te volgen enzovoort. Ik krijg het signaal van VDAB dat enkele mensen zeggen dat ze stoppen met opleidingen volgen omdat ze hun uitkering kunnen houden en intussen ook zelfstandige zijn. Het zou toch niet slecht zijn dat we daar informatie over krijgen en ik heb die informatie niet. Men heeft daar geen contact over opgenomen. Ik heb het nu gevraagd, maar ik vind het wel spijtig dat het niet is gebeurd.

Een tijdskrediet zie ik niet goed zitten, om eerlijk te zijn. Ik weet ook niet goed wat de filosofie is. Als het de filosofie is 'een werkloosheidsuitkering en bovenop mag je een zelfstandige activiteit doen', dan hoop ik dat dit beperkt is in tijd. Ik ken zo nog een statuut: je krijgt een werkloosheidsuitkering en iets er bovenop en je doet

dit eeuwig want dan heb je net genoeg voor alles. Dat mag dan weer niet de bedoeling zijn, want dan wordt het een werkloosheidsval. Ik moet het PWA-stelsel (plaatselijk werkgelegenheidsagentschap) niet aanhalen, want ik denk dat iedereen wel weet dat ik daarnaar verwees. Ik zou het graag weten. Ik denk dat ik een goede dialoog met de federale overheid zou kunnen houden omdat ik hun voorstel wel zie zitten als we het juiste kader kennen. Is het zo dat iemand na zes maanden werkloosheidsuitkering en zelfstandige activiteit, een keuze moet maken? Of kan hij die eeuwig behouden? Wordt men dan vrijgesteld van het volgen van opleidingen of niet? Als je niet wordt vrijgesteld maar je eigenlijk al bijna voltijds werkt als zelfstandige, wordt dat moeilijk. Ik weet het niet en het zou goed geweest zijn dat men ons had gecontacteerd omdat én de sanctionering, én de opleiding, én de controle, én alles wat VDAB doet, er verband mee houdt.

Waar komen de werklozen informatie vragen? Bij ons en wij hebben geen informatie. Dat is spijtig. Zoals ik al zei, hebben wij contact opgenomen en ik hoop dat we zeer snel duidelijkheid krijgen. Ik heb echt geen bezwaar tegen het idee op zich.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ook ik vind dat dit een fantastisch onderdeel van tijdelijke werkervaring had kunnen zijn. Het had een heel mooi traject kunnen zijn. De federale overheid kent toch ook de plannen rond tijdelijke werkervaring. Het had beter en met meer respect moeten kunnen worden afgestemd.

Het is heel goed dat u duidelijkheid vraagt en dat de vragen waarnaar u verwees, zullen worden opgehelderd.

Ik ben blij dat de heer Bothuyne – want die heeft meestal een scherp en goed zicht op wat de federale overheid zal doen –, zegt dat de beschikbaarheidsvereiste in principe niet zal worden aangepast. Ik hoop dat ook. Ik hoop ook dat de sluitende aanpak van VDAB zal kunnen blijven en dat men mensen zal kunnen toeleiden naar een voltijdse job. Het mag geen alibi zijn voor mensen om slechts een halftijdse job aan te nemen. Wordt vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elke Van den Brandt aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over Atelier Groot Eiland – 259 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Voorzitter, minister, collega's, over de toekomst van Atelier Groot Eiland in Molenbeek hebben de heer Poschet en ikzelf al meerdere vragen gesteld. Deze organisatie is een gevestigde waarde in Molenbeek, en heeft sociale tewerkstelling, opleiding en werkervaring als centraal thema en richt zich op mensen uit het Brusselse die op de reguliere arbeidsmarkt uit de boot gevallen zijn. Atelier Groot Eiland kwam ter sprake in deze commissie omdat er door de regularisering van het derde-arbeidscircuitproject (DAC) een grote onzekerheid ontstaat. Drie mensen met voltijdse contracten die de kwetsbare groepen die er zijn tewerkgesteld, begeleiden, zijn onzeker over hun toekomst. Dat heeft natuurlijk een grote impact op de manier en de kwaliteit van werken.

De meerwaarde van de werking van Atelier Groot Eiland wordt door alle partijen erkend. U verklaarde in die commissie dat een structurele subsidiëring vanuit het

beleidsdomein Werk voor de taken die door ex-DAC'ers worden uitgevoerd, niet mogelijk was omdat het onder de bevoegdheid van andere beleidsdomeinen en bevoegdheidsniveaus valt. Het valt te begrijpen omdat er een grijze zone is waar de gewestmaterie stopt en de gemeenschapsmaterie begint, waar Brussel stopt en waar Vlaanderen stopt. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat er tijdens een overgangsfase geen projecten uit de boot vallen en dat dreigt hier te gebeuren. Het is misschien goed om te herhalen dat het in het verleden wel zo was dat de Vlaamse overheid, toen de middelen nog federaal waren en naar Vlaanderen vloeiden, ze wel mee werden gerekend. Ze hebben dus ooit wel financiering gekregen om zulke projecten verder te zetten en te onderhouden. Het is dus helemaal niet zo vreemd om naar Vlaanderen te kijken voor de voortzetting van de projecten.

U hebt wel een verlenging van de ad-hocsubsidie toegekend tot eind 2016, net om mogelijk te maken dat de organisatie de kans kreeg om tijdig een project in te dienen bij uw Brusselse collega, minister Gosuin. Vanaf 1 januari moet dan de mogelijkheid bestaan om daar in het kader van tijdelijke werkervaringsprojecten terecht te kunnen.

Het is absoluut nog niet zeker dat er vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest financiering komt om die werking door te trekken. De vraag is natuurlijk: wat is ondertussen mogelijk? Het is inmiddels duidelijk dat alle mensen in opzeg zijn en dat er overgangperiodes zijn. Wat zich aandient, is dat er voor een deel van de werkingen mogelijkwijze gewoon naar het Franstalig circuit wordt gewezen en dat het Nederlandstalig circuit rond sociale tewerkstelling, opleiding en werkervaring dreigt weg te vallen. Het is een waardevolle, goede werking, maar het zal zoeken worden om iemand te vinden die het wil overnemen.

In die optiek is het misschien interessant om te weten dat de Waalse Regering met hetzelfde probleem zit. Er is een akkoord met Brussel om die contracten over te hevelen, maar een deel van de factuur wordt doorgeschoven naar de Waalse Regering.

Minister, erkent u dat Vlaanderen toch nog een verantwoordelijkheid heeft om die werking te waarborgen? Hebt u ondertussen verdere stappen ondernomen om dat te garanderen? Hebt u overleg gepleegd met uw Brusselse collega's om een zachte overgang voor deze werking waar te maken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Wat de werking van Atelier Groot Eiland betreft, is het duidelijk dat Vlaanderen zich de voorbije dertig jaar heeft geëngageerd om die vermelde drie voltijdsequivalenten te subsidiëren onder de vorm van een DAC-project. Maar u weet ook dat we tijdens de vorige legislatuur al hebben beslist om die DAC-projecten te regulariseren met ingang van 1 juli 2012. Die regularisatie impliceerde een omzetting van DAC-arbeidsplaatsen naar reguliere arbeids-overeenkomsten, met het engagement dat de organisatie hiervoor drie jaar subsidies bleef ontvangen, dus tot eind juni 2015. Dat weet men dus sinds 2012.

De vzw werd hiervan op de hoogte gesteld op 5 april 2012. Midden 2015 hebben we dan toch nog beslist om de ad-hocsubsidie te verlengen tot eind 2015. Begin 2016 hebben we de ad-hocsubsidie voor een laatste keer toegekend voor 12 maanden. We hebben toen duidelijk gezegd: 'Dit is de allerlaatste keer. Eerst 3 jaar, dan werd het verlengd en nu is nog eens verlengd voor een jaar.'

Via een formeel schrijven werd de vzw Groot Eiland op de hoogte gebracht dat die verlenging een laatste maal werd toegekend en dat een structurele subsidiëring vanuit mijn beleidsdomein niet mogelijk is. De organisatie kan wel werkplekken ter beschikking stellen in het kader van tijdelijke werkervaring. Dat kunnen zij doen.

Zoals u ook al kon lezen in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag 206 van 7 januari 2016 en de commissiebespreking van 28 januari van dit jaar, is een structurele subsidiëring niet mogelijk omdat het hier om een gewestbevoegdheid gaat. De taken van de ex-DAC'ers uitvoeren valt niet onder de Vlaamse bevoegdheid Werk en Sociale Economie. Voor mij is dat heel duidelijk.

Sinds 2015 heb ik verschillende contacten gehad met de Brusselse minister van Werk om voor de vzw een uitbreiding van activiteiten die door Brussel erkend worden, aan te kaarten. Dat kunt u eveneens nagaan in mijn antwoorden. Ik kan niet meer doen dan dat aan te kaarten: het is de collega die daarover beslist.

De voorzitter: Mevrouw Bakrim heeft het woord namens minister Muyters.

Mevrouw Imane Bakrim: Ik vat het antwoord kort samen. Atelier Groot Eiland is allang op de hoogte van de stappen naar de toekomst. Het betreft een gewestbevoegdheid en het is dus niet mijn bevoegdheid. Dat heb ik ook aangekaart bij mijn Brusselse collega's.

De voorzitter: Dat is pas duidelijk.

Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Misschien moeten we vaker Zuddag-studenten uitnodigen, om de efficiëntie te verhogen.

Minister, ik begrijp uw antwoord. Ze zijn allang op de hoogte. Atelier Groot Eiland is ook allang op zoek naar oplossingen. Zij kunnen echter niet, zoals andere organisaties in Vlaanderen, een omzetting krijgen van middelen die zij inderdaad 30 jaar lang hebben gekregen en waarvan je dus kunt veronderstellen dat het impliciet een aanvoelen van bevoegdheidsverantwoordelijkheid was. En zij krijgen dat niet omdat ze in het foute grondgebied liggen.

Ik begrijp dat er een grijze zone is en dat er een overgang moet zijn. Maar als een project gedurende 30 jaar werd gefinancierd, vind ik dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om ervoor te zorgen dat er een zachte landing en een zachte overgang is. We kunnen die verantwoordelijkheid volledig bij een vzw leggen, maar die kan ook maar vragen wat er te vragen is. Als er geen verlenging komt, als er geen oplossing komt, in Brussel of Vlaanderen, is de realiteit dat een Nederlandstalig tewerkstellingsproject met een goede reputatie, een goede werking en goede resultaten zal moeten sluiten of overgaan naar het Franstalige circuit. Dat zou bijzonder jammer zijn, voor Brussel, voor Molenbeek. Vandaag kan Molenbeek alle steun krijgen.

U herhaalt dat het een gewestbevoegdheid is. Ik herhaal: u hebt het 30 jaar gesubsidieerd. Er is nu een verandering van de regeling aan Vlaamse kant. Dan kun je toch wel stellen dat er een historische verantwoordelijkheid gegroeid is. In het verleden heeft Vlaanderen ook middelen gekregen vanuit het federale niveau om dergelijke projecten te ondersteunen. Er is toen voor geijverd om die middelen naar Vlaanderen te halen en niet naar Brussel over te hevelen. Als je de historiek van die organisatie bekijkt, heeft Vlaanderen dus ooit actief een verantwoordelijkheid naar zich toegetrokken die nu wordt afgestoten. Ik kan dat voor een stukje begrijpen, omdat het zich in een grijze zone bevindt. Maar dan is het wel uw verantwoordelijkheid om met minister Gosuin, die volgens mij toch een redelijk man is, te zoeken naar een oplossing om het waar te maken.

Ik herhaal: aan Waalse kant is hetzelfde gebeurd. Daar is er eenzelfde bevoegdheidsverdeling. En daar is er wel een akkoord, waarbij een gedeelde financiering vanuit de Waalse Regering naar de Brusselse Hoofdstedelijke Regering gaat om die voortzetting waar te maken voor gelijkaardige projecten.

Ik hoop dat u alles op alles zet en bruggen zult bouwen. Het zou heel jammer zijn mocht dit project moeten verdwijnen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Mevrouw Van den Brandt, ik denk dat iedereen in deze commissie de meerwaarde erkent van vzw Atelier Groot Eiland. Zij doen inderdaad een inspanning om kansen te bieden aan de allerzwaksten op de arbeidsmarkt. De minister heeft dat al vaak genoeg onderstreept.

Dat heeft echter natuurlijk niets te maken met het regulariseren van de DAC-middelen. Het feit dat het Atelier zinvol werk verricht, heeft volgens mij niets te maken met de keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft nogmaals de situatie van die subsidiëring uitgelegd. Van een zachte landing gesproken: ze hebben drie jaar de tijd gekregen om dat te regulariseren.

De vzw zou ook kunnen overwegen om zich in te schakelen in het nieuwe instrument van tijdelijke werkervaring of eventueel bij minister Gosuin een uitbreiding van de erkende activiteiten aankaarten. De regularisering zelf heeft de minister al voldoende toegelicht. De minister heeft wel degelijk gekozen voor een vereenvoudiging van het kluwen aan maatregelen. Dat is heel belangrijk, dat wil ik nog eens benadrukken. We maken komaf met al die gecreëerde en gesubsidieerde tewerkstelling die in Brussel jammer genoeg nog iets te veel bestaat, en volgens ons in verouderde statuten zoals gesco en DAC. We hebben het er gisteren nog over gehad, er is ook nog het PWA. Dat is dertig jaar gesubsidieerd. Dat is een subsidiegeneratie. Er is veel te weinig ingezet op begeleiding en toeleiding naar een reguliere job op de arbeidsmarkt. Die hervorming is noodzakelijk. We moeten eens denken aan de mensen die in zo'n statuut zitten. Ze zitten al jaar en dag in een nepstatuut waar geen toeleiding naar een reguliere job bestaat. Dat statuut telt voor niets mee. Ze hebben geen rechten opgebouwd. We moeten eens denken aan de mensen in een DAC-, gesco- en PWA-statuut.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Mevrouw Van den Brandt, in dit dossier, en andere, heb ik begrip voor het standpunt van minister Muyters. Hij weet dat ik voldoende kritisch ben als het gaat over voldoende middelen voor Brusselse initiatieven en sport. Af en toe hebben we eens een wrijving, maar dat geeft gensters en goede ideeën, nietwaar?

Goede ideeën, dat is waar het bij Groot Eiland rond draait. Niemand, mevrouw Van Eetvelde, stelt de meerwaarde van dit project in vraag.

Minister Gosuin heeft vorige week nog de site en de werking bezocht bij de viering van het dertigjarig bestaan van de vzw. Ik hoop dat de vzw voldoende professioneel bezig is met de ontwikkeling van een projectaanvraag op Brussels niveau. Ik hoop, en ik denk dat het onze verantwoordelijkheid is, mevrouw Van den Brandt, om ook op Brussels niveau alles uit de kast te halen om ervoor te zorgen dat waardevolle projecten aanvaard kunnen worden in het kader van de Brusselse sociale economie zonder subjectief te handelen, maar met objectieve parameters een pad naar voortzetting te kunnen uitwerken. We zullen dit verder opvolgen.

Minister Philippe Muyters: De heer Poschet vormt een brug tussen Onderwijs en Arbeidsmarkt. Bruggen bouwen, dat is iets waar ik altijd blij mee ben.

Mevrouw Van Eetvelde, u sprak over drie jaar overgangperiode voor een zachte landing, het is viereuhalf jaar geworden met de uitbreiding. We zijn al viereuhalf jaar bezig met de voorbereiding van een zachte landing.

Ik ben blij, mijnheer Poschet, dat u nog weet dat minister Gosuin gisteren op bezoek is geweest. Ik hoop net als u dat er nu stappen worden gezet. Ik kan niet blijven verlengen en verlengen. Ik heb gezegd dat dit de laatste keer is, daar zal ik bij blijven.

Zoals ik al zei, en ook mevrouw Van Eetvelde zei, kunnen we nog zien wat we doen met aanvragen voor tijdelijke werkervaring of als ze tijdelijke werkplekken ter beschikking stellen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik apprecieer en waardeer de verlengingen, minister, maar ik herhaal dat de organisatie omdat ze in Brussel gevestigd is, niet alle mogelijkheden had om de zaken recht te zetten. Beweren dat dit getuigt van slecht bestuur is niet terecht. Ik hoop inderdaad dat minister Gosuin voor een oplossing kan zorgen, maar met hoop alleen houdt men geen werking draaiende. Met te zeggen dat ze goed werk leveren, houdt men geen werking draaiende. Ik heb nog steeds niet de indruk dat er effectief een oplossing uit de bus is gekomen. We zijn nu oktober en in januari stopt deze werking, dat zou een groot verlies voor Brussel betekenen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebrek aan aanbod van opleidingen vanwege de werkgevers voor de werknemers – 194 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van het opleidingslandschap – 210 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik las vorige week in de krant dat één op de drie werknemers geen opleiding krijgt. Dat wil zeggen dat twee op de drie wel een opleiding krijgen. We kunnen het glas halfvol of halfleeg zien.

Opleiding en vorming zijn essentieel en worden zowel door Vlaanderen als door de federale overheid meegenomen in het sociaal overleg dat resulteert in bepalingen opgenomen in de tweejaarlijkse interprofessioneel akkoorden (IPA). Daarin komen bijna altijd vorming en opleiding aan bod. In het IPA van 2007-2008 bijvoorbeeld stond duidelijk dat vorming een verantwoordelijkheid is van zowel de werkgever als de werknemer. In die geest en overeenkomstig artikel 30 van het Generatiepact en het koninklijk besluit van 11 oktober 2007 worden de sectoren geresponsabiliseerd om concrete pistes te ontwikkelen om ofwel de opleidingsinspanningen jaarlijks met 0,1 procentpunten te verhogen, ofwel een jaarlijkse toename van de participatiegraad aan vorming met 5 procentpunten te realiseren. En ook in diverse Vlaamse werkgelegenheidsakkoorden – ook nog door u ondertekend, minister, in een andere hoedanigheid – zijn bijkomende inspanningen van werknemer, werkgever en overheid aan de orde geweest.

Uit een onderzoek van Acerta bleek dat in Vlaanderen 75 procent van de werknemers een opleiding volgde. Dat is goed, maar de overige 25 procent dient ook bereikt te worden. Vorming is nodig: om zich te allen tijde attractief te houden op de arbeidsmarkt in een tijd waarin we allen langer gaan werken, is dat essentieel.

Ter zake is er een opdracht voor zowel de werknemer als de werkgever. Volgens datzelfde onderzoek van Acerta blijkt dat 40 procent van de werknemers niet zou weten dat er een opleidingsbudget of -beleid is vanwege de werkgever. Volgens Acerta communiceren de bedrijven dus te weinig ten aanzien van hun eigen werknemers over de opleidingsmogelijkheden.

Ondernemingen uit de private sector dienen per jaar 1,9 procent van hun totale loonmassa te investeren in opleidingen. Dat is allemaal conform die federale IPA's. Veel ondernemingen hebben, via sectorale cao's, opleidingsinspanningen op zich genomen. Federaal is er nu een intentie om voor elke werknemer minimaal in een aantal dagen opleiding te voorzien.

Minister, op Vlaams niveau voert u al geruime tijd gesprekken met de sociale partners om te komen tot een hervorming van de Vlaamse opleidingsstimuli. Vandaar een aantal vragen aan u. Op welke manier kan Vlaanderen het federale kader, waarin in een aantal dagen verplichte vorming per jaar wordt voorzien, helpen invullen en dat op een kwalitatieve en voor de werkgever haalbare manier? Is daarover al overleg geweest met uw federale collega's? Zo ja, wat is de uitkomst van het overleg? Wat is de verdere timing? Welk budget trekt u in 2017 uit voor de diverse Vlaamse opleidingsstimuli, voor werkgevers én werknemers? Hoe wilt u werkgevers ertoe aanzetten om in meer opleidingen te voorzien en om hun werknemers beter te informeren over de bestaande mogelijkheden daartoe? Dat was immers net een pijnpunt dat Acerta aanhaalde: werkgevers voorzien wel in opleiding, maar communiceren daar blijkbaar onvoldoende over ten behoeve van hun werknemers. Hoever staat het met het af te sluiten vormings- en opleidingspact, of hoe het ook heet op dit moment? Hoe verlopen de gesprekken met de sociale partners en wat zijn de concrete doelstellingen en timing in dezen?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, gisteren nog hadden we het in de plenaire vergadering over een studie van Manpower waaruit bleek dat door de krapte op de arbeidsmarkt significant meer werkgevers steeds meer een opleiding gaan geven aan hun werknemers, om hun competenties aan te leren die moeilijk te vinden zijn op de arbeidsmarkt. Ik had het gisteren ook opnieuw over de Onderneming van het Jaar: de rode draad in het verhaal van die finalisten, van die kmo's is dat ze echt veel training en opleiding geven aan hun werknemers. Ik denk dat onze Vlaamse kmo's echt wel top zijn als het gaat om het opleiden van werknemers. Daarom is het ook bijzonder belangrijk om alle incentives die er zijn, wat te vereenvoudigen, om daar wat synergie in te brengen. En wat zie ik? Dat staat in het regeerakkoord. Wat zie ik in uw beleidsdaden? U bent daarmee gestart. U wilt natuurlijk, geheel in de goede, democratische traditie die ons land, die Vlaanderen eigen is, de sociale partners ter zake een voorzet laten doen. Dat is ook federaal gebeurd.

Ik moet zeggen – maar nu spreek ik echt geheel op persoonlijke titel – dat ik het soms moeilijk heb met verklaringen dat men bedrijven gaat verplichten om minimaal een bepaald aantal opleidingsdagen te vinden. De kmo's die ik zie, moeten daar niet toe worden verplicht. Die moeten daartoe worden ondersteund. Ze moeten worden gestimuleerd om dat te doen. Maar goed, dat geheel terzijde.

We hebben vastgesteld dat de sociale partners er federaal niet zijn uitgeraakt. We hebben vernomen dat federaal minister Peeters in het kader van zijn werkbaar en wendbaar werk zelf nog met een extra voorstel over die opleidings-incentives zal komen. Ik denk dat dat goed is. Hij zegt dat, als de sociale partners niet kunnen beslissen, de politiek de vlucht vooruit moet nemen. U hebt dat ook al een aantal keren gedaan, geheel terecht. Op Vlaams niveau zitten we ook nog wat op onze honger

wat die sociale partners betreft. Vandaar onze vragen daarover, en opnieuw zal mijn baas, in het kader van de Zuiddag, de vragen stellen die we hebben voorbereid.

Mevrouw Ella De Waegenaere: Minister, hebt u er al een zicht op wanneer de voorstellen van de sociale partners over de hervorming van het opleidingslandschap eraan komen? Hebt u daarnaast reeds een idee wat de mogelijke impact van de verplichte opleidingsdagen in het wetsontwerp betreffende wendbaar en werkbaar werk van minister Peeters kan zijn op de Vlaamse opleidingsincentives?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik moet eerlijk zeggen dat dit toch deels een herhaling is van mijn antwoord van daarnet. Ik heb slechts beperkte informatie over het wetsontwerp van de federale overheid over de huidige interprofessionele doelstelling om 1,9 procent van de totale loonmassa aan opleiding te besteden. Ik weet nog niet precies wat er ter zake allemaal zit aan te komen. Men spreekt daar van dat gemiddelde van vijf opleidingsdagen per voltijdsequivalent en per jaar. In dat nieuwe systeem zou in de mogelijkheid zijn voorzien om het recht op opleiding ofwel op sectoraal vlak via een cao te regelen, ofwel om het op het niveau van de onderneming te organiseren, door de creatie van een individuele opleidingsrekening. Wanneer geen van die twee instrumenten beschikbaar is, dan zou de werknemer aanspraak mogen maken op een individueel recht van twee opleidingsdagen per jaar. De verantwoordelijkheid voor de invulling en de uitvoering van die maatregel ligt dus bij de sectoren en de ondernemingen, niet bij de Vlaamse overheid.

De federale overheid geeft in haar communicatie mee dat de kosten voor de ondernemingen door deze maatregel niet zullen stijgen. Ik ben daar heel blij mee. Ik vraag me af hoe men dat gaat doen, maar ik ben daar heel blij mee.

Verder heeft mijn kabinet voor het zomerreces naar aanleiding van de lancering van het wetsontwerp van collega Peeters reeds een eerste verkennend overleg gehad met zijn kabinet. Tijdens dat overleg werden de punten met betrekking tot opleiding overlopen. Diverse aspecten waren toen ook nog niet duidelijk en moesten in de maanden erna nog worden uitgewerkt. Intussen hoorden we niets meer van collega Peeters, waardoor we ook nog geen zicht hebben op hun concrete timing, hun concrete planning. Mijn kabinet heeft daarom een vervolgoverleg gevraagd om hier meer zicht op te krijgen, zodat we er duidelijkheid over krijgen of het voorstel al dan niet een impact heeft op de Vlaamse opleidingsincentives. Alleszins is mijn uitgangspunt in deze kwestie dat wettelijke verplichtingen, zoals wat de federale overheid nu doet met vijf opleidingsdagen, niet dienen te worden gesubsidieerd. Als iets wettelijk wordt verplicht, dan moet men dat doen en dan moet men daar niet toe worden gestimuleerd.

Met de hervorming van de opleidingsincentives wil ik in overleg met de sociale partners invulling geven aan het engagement uit het Vlaams regeerakkoord om te komen tot een integratie van de verschillende bestaande instrumenten. De gesprekken tussen de sociale partners hieromtrent lopen. Ik heb de voorzitter van de SERV gisteren nog aan de telefoon gehad en hij gaat ervan uit dat hij in de loop van de herfst of begin van de winter tot een overeenkomst zou kunnen komen.

Collega Bothuyne, u vroeg nog naar het beschikbare budget. Voor de diverse Vlaamse opleidingsstimuli voor werknemers hebben wij een bedrag van ongeveer 70 miljoen euro ter beschikking. Dit is de som van het budget van de vier bestaande maatregelen: betaald educatief verlof, opleidingscheques, aanmoedigingspremie-opleiding en verlof sociale promotie. Voor werkgevers kan de kmo-portefeuille en de strategische transformatiesteun ingezet worden. Voor de kmo-portefeuille bedraagt het totale budget 50 miljoen euro. Iets meer dan 30 miljoen euro gaat naar opleiding. Voor de strategische transformatiesteun bedraagt het budget in 2016 63 miljoen euro. Daarnaast zijn er binnen Werk ook Europese middelen ter beschikking

waarbij het Europees Sociaal Fonds een oproep lanceert bij de bedrijven om hun werknemers meer opleiding te laten volgen, en bijdraagt in de opleidingskost.

Mijnheer Bothuyne, uw laatste vraag gaat over hoe we werkgevers kunnen aanzetten om in meer opleidingen te voorzien. De stimulansen zijn u duidelijk. Zowel bij Werk als bij Economie, waar ik nog niet over heb gesproken, is onze filosofie, die u kent van VDAB, de focus op talent. We hebben naar aanleiding van de kmo-portefeuille een communicatiecampagne gedaan. Voor mij is het belangrijkste dat de focus wordt gelegd op het aantrekken van de juiste talenten. Zoals ik gisteren in de plenaire al heb gezegd, ben ik heel blij met de studie van Manpower. Je ziet dat er een stijging bij de werkgevers is van 17 procent naar 51 procent voor wat betreft het inzetten op interne opleidingen voor het invullen van vacatures. Dat is maal drie. Dat kan volgend jaar misschien weer wat anders zijn, maar dit cijfer duidt wat mij betreft op een 'mindswitch'.

De voorzitter: Mevrouw Bakrim heeft het woord namens minister Muylers.

Mevrouw Imane Bakrim: Ten eerste hebben we meer duidelijkheid nodig over wat de federale initiatieven juist inhouden. Ook zijn we volop bezig met het opleidingslandschap te hervormen en willen we liefst samenwerken met de sociale partners. Ten slotte bestaan er vandaag al heel wat instrumenten om werkgevers aan te zetten tot het geven van opleidingen. Hier blijven we uiteraard ook op inzetten.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik kan u volgen als u zegt dat de verdrievoudiging in de enquête van Manpower een succes is. Ik hoop dat we die trend kunnen doorzetten. Er is natuurlijk een einde. Zodra we 100 procent hebben bereikt, zijn we er. Het is een positieve trend die we moeten kunnen doortrekken. Dat is een verantwoordelijkheid van iedereen, zowel de werknemers, de werkgevers als de overheid.

Wat betreft die overheid: wat op het federale wordt gecreëerd, kan een kader zijn waarbij wij in Vlaanderen met onze eigen bevoegdheden, echt het verschil kunnen maken om het voor Vlaamse bedrijven en werknemers mogelijk te maken om het recht op opleiding op een goede manier georganiseerd te krijgen. Ik ga er dan ook van uit dat de werkgevers, om dat recht te creëren voor hun werknemers, voluit een beroep zullen kunnen doen op de allicht hervormde Vlaamse opleidingsincentives die daarrond worden gecreëerd.

Het is niet onlogisch dat in dezen het overleg met de federale overheid nog niet is gebeurd. Het wetsontwerp is vrijdag laatstleden goedgekeurd op de federale ministerraad. Het is dan ook niet te verwachten dat er al grootscheeps overleg zou zijn georganiseerd. Ik hoop wel dat het er snel komt, want het is noodzakelijk dat zowel de Vlaamse als de federale overheid hier als partners werk van gaan maken, zowel voor de werknemers als voor de werkgevers.

We geven aanzienlijke budgetten aan opleiding en vorming. U hebt er al een aantal genoemd. Daarnaast hebben we ook het aanbodgestuurde verhaal vanuit Syntra en de VDAB. Ook daar zit een heel belangrijk element van het opleidings- en vormingsbeleid. We moeten daarop blijven inzetten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik heb een aantal zeer belangrijke zaken gehoord. Het belangrijkste is de filosofie die de minister naar voren brengt, namelijk dat als men federaal iets gaat verplichten, we het in Vlaanderen niet gaan subsidiëren. Dat maakt me bijzonder gelukkig, want dat betekent dat er geen enkele voorafname is op alle Vlaamse middelen die de minister heeft opgesomd waarbij

we nu heel ons opleidings-, incentives- en flankerende en stimulerend verhaal aan het hervormen zijn en waar de sociale partners een voorstel over aan het uitwerken zijn. Dat is dus een goede zaak.

Tweede goede zaak is dat ik verneem dat in de herfst, ergens midden november, begin december, de sociale partners hebben aangekondigd bij monde van de voorzitter van de SERV dat ze met een voorstel zullen komen. Dat betekent dat de kans op witte rook hier vrij groot is. Dat betekent dat wij aan de vijfde of de zesde grote hervorming van 'Philippe de hervormer', zoals oud-collega Hofkens u noemde, toe zijn, namelijk de hervorming van heel het opleidingsincentivelandschap. Dat is zeer belangrijk. Collega Annouri heeft het nog aangehaald naar aanleiding van de ING-discussie, alles wat te maken heeft met 'digitising manufacturing' en zo. We waren nog op werkbezoek bij Atlas Copco vorige week, en ook Agoria gaf het aan.

Wij moeten vanuit Vlaanderen die opleidingsincentives maximaal vereenvoudigen zodat onze werkgevers onze werknemers zeer wendbaar kunnen maken voor alle uitdagingen. Dat is een belangrijke stap in het kader van die digitalisering.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik heb gisteren tijdens de plenaire vergadering de werkgevers geprezen omdat ze niet bij de pakken blijven zitten en zelf opleidingen en vorming organiseren. Dat is ook goed want zij kennen het best de noden van de sector en van de bedrijven. We moeten die bottom-upaanpak zeker steunen en faciliteren.

Aansluitend op de vragen van de heren Bothuyne en Ronse wil ik nog even ingaan op twee kleinere aspecten. De heer Bothuyne zegt dat uit onderzoek van Acerta blijkt dat 40 procent van de werknemers niet zou weten dat er een opleidingsbudget of een opleidingsbeleid is vanwege de werkgever. In welke mate kunnen de vakbonden ervoor zorgen dat die informatie aan hun leden wordt doorgespeeld? In de bedrijven waar ze effectief aanwezig zijn, kunnen ze de werknemers daarbij helpen.

Ik merk ook dat de focus ligt op de algemene besteding van de middelen. Ik zou aandacht willen vragen voor een gelijkmatige spreiding van die opleiding tussen de werknemers volgens scholingsgraad en volgens leeftijd. We merken immers dat veel opleidingen vooral door hoogopgeleiden en jongeren worden gevolgd. We moeten erover waken dat ook middelgeschoolden, laaggeschoolden en mensen uit de bijzondere doelgroep kunnen genieten van het opleidingsaanbod. In hoeverre plant u daarin concrete stappen te zetten, minister?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, volgens mij moet het kunnen dat op de bestaande instrumenten kan worden ingespeeld. Wat ik wel duidelijk wil zeggen, is dat ik geen bijkomend budget heb om subsidies te geven voor iets dat verplicht wordt, maar ik heb u ook niet horen zeggen dat we dat zouden moeten doen. Ik ben graag bereid om te stimuleren en niet te veel te reglementeren, maar wat wetgevend verplicht is, hoeft geen stimulans.

Mijnheer Ronse, ik heb niet gezegd dat er een akkoord komt, ik heb gezegd dat het waarschijnlijk is dat het sociaal overleg tot een akkoord komt. Voor mij is het belangrijk dat dit ver genoeg gaat, dat er verder wordt gewerkt aan transparantie en aan een vereenvoudiging.

Mevrouw Talpe, ik ga geen initiatief nemen om een verplichting op te leggen. Dat had u van mij ook niet verwacht. Ik vind het belangrijk dat werkgevers en werknemers zelf beseffen wat het belang is van opleiding en vorming. Wanneer

we willen dat mensen mee kunnen gedurende hun volledige loopbaan, binnen of buiten het bedrijf, dan is opleiding fundamenteel. De werkgevers die dat niet begrijpen, zijn verkeerd bezig.

Dat doet me denken aan een anekdote over een werkgever die tegen zijn hr-manager zegt dat hij geen opleiding geeft omdat zijn werknemers dan naar een andere firma zullen gaan. De hr-manager vraagt dan wat er zal gebeuren als er geen opleiding wordt gegeven en als alle werknemers blijven. Dat is de essentie van de zaak. Wie zijn werknemers niet opleidt met het oog op de toekomst, kan er in de toekomst niets meer mee doen. Ik stel het nogal zwart-wit voor, maar daar gaat het in essentie om. Werkgevers en werknemers moeten dat zelf beseffen. Er is nog werk aan de winkel voor werkgevers en hun organisaties en voor de vakbonden. Dat was ook uw suggestie.

We moeten verder inzetten op alles wat opleiding betreft. Ik hoop dat we van de sociale partners het signaal krijgen om de vereenvoudiging in te zetten.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Wat de verhouding tussen Vlaanderen en de federale overheid betreft, is er altijd een federaal kader geweest wanneer het gaat over opleidingsinspanningen. Vroeger werd dat steevast vertaald in een percentage van de loonmassa dat moet worden geïnvesteerd in opleiding en vorming. Om dat te realiseren hebben bedrijven altijd een beroep kunnen doen op Vlaamse stimuli. In die zin verandert er niets aan die verhouding. Ik heb liever een doelstelling in concrete opleidingsdagen en -momenten voor werknemers dan in percentages van de loonmassa omdat die percentages enkel in het voordeel waren van heel dure managementopleidingen en consultancybedrijven en in mindere mate van werknemers.

Om tegemoet te komen aan de terechte bezorgdheid van mevrouw Talpe over de laaggeschoolde en middelgeschoolde werknemers, is een doelstelling uitgedrukt in opleidingsdagen per jaar veel relevanter, interessanter en begrijpelijker voor zowel werknemers als werkgevers dan percentages van de loonmassa. Ik hoop dan ook op een goed overleg en een goede wisselwerking hierover tussen het Vlaamse en het federale niveau.

Mevrouw Talpe heeft ook een terechte opmerking gemaakt over de rol van de vakbonden. Ik ben ervan overtuigd dat zij als partners op de werkvloer het verschil kunnen maken door zeker bij laaggeschoolden en middelgeschoolden het belang van vorming en opleiding te benadrukken.

Tot slot hoop ik dat het Vlaams sociaal overleg effectief tot een ambitieus akkoord leidt en dat uw parabel van de hr-manager daarbij de leidraad mag zijn.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik kan me alleen maar aansluiten bij alle inhoudelijke steunbetuigingen van de heer Bothuyne aan mevrouw Talpe.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toeleiding van werkzoekenden naar de tuinbouwsector – 242 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ook in de tuinbouw zet schaalvergroting zich door. Daardoor stijgt de nood aan seizoenarbeiders en geschoolde vaste werknemers. Het vinden van seizoenarbeiders is al jaren een oud zeer, in het bijzonder binnen de eigen populatie van werkzoekenden. Vandaar de grote aanwezigheid van buitenlandse seizoenwerknemers. Bovendien leeft het foutieve beeld dat de sector voornamelijk op zoek is naar laaggeschoolden, terwijl ook actief gezocht wordt naar technische en hooggeschoolde functies. Vooral vaste werknemers zullen gespecialiseerde of leidinggevende taken op zich moeten nemen. VDAB is bijgevolg een belangrijke partner voor het toeleiden van werkzoekenden naar de sector, die inmiddels ook aan zijn imago als werkgever heeft gewerkt.

Voor de zomer heeft Boerenbond een initiatief genomen om de top van VDAB uit te nodigen voor een voorstelling en een woordje uitleg rond de noden van de sector. Een generieke aanpak om de tewerkstelling in de tuinbouwsector te stimuleren, werkt volgens VDAB niet. De dienst nam tot nu toe al verschillende initiatieven, maar de resultaten blijven uit. Meer nog dan in andere sectoren zullen in de tuinbouw niet alleen de kwalificaties, maar de motivatie en competenties van belang zijn. Daarnaast ziet de tuinbouwsector voor zichzelf een belangrijke maatschappelijke rol weggelegd in de integratie van vluchtelingen. Doorheen de jaren werd de arbeid in de tuinbouw immers steeds meer ingevuld door buitenlandse werkkrachten en werkkrachten van allochtone afkomst.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 20 juni 2016 liet u weten dat VDAB drie belangrijke conclusies heeft getrokken uit het gesprek met Boerenbond: de werkzoekenden kennen de jobmogelijkheden in de tuinbouwsector onvoldoende, de tuinbouwsector bereikt het werkzoekendenpubliek niet en onderbenut de VDAB-vacaturedienstverlening.

Er werd afgesproken dat VDAB de samenwerking met de tuinsector zal optimaliseren. Vanwege de regionale en lokale kenmerken wordt aanvullend geopteerd voor een maatgerichte aanpak en communicatie. Concreet werd onderzocht hoe en waar een regionale tuinbouwcel kan worden opgericht. VDAB beloofde ook om de expertise van de tuinbouwbedrijven wat het werken met anderstaligen en mensen met een andere culturele achtergrond betreft, te gebruiken voor het inzetten van vluchtelingen en asielzoekers.

Welke concrete initiatieven heeft VDAB sinds het gesprek met Boerenbond over de samenwerking met de tuinbouwsector genomen in uitvoering van de drie belangrijkste conclusies uit het gesprek, meer bepaald op het vlak van een positieve en realistische profilering van de sector naar werkzoekenden, een transparante informatiedoorstroming vanuit de sector naar de werkzoekenden en de VDAB-medewerkers, en een betere benutting van de VDAB-vacaturedienstverlening? Werd het onderzoek naar de oprichting van een regionale tuinbouwcel reeds gefinaliseerd? Wat zijn de conclusies? Hoe zal VDAB vorm geven aan het optimaal gebruiken en inzetten van de expertise die tuinbouwbedrijven hebben met het inzetten van anderstaligen en mensen met een andere culturele achtergrond voor de activering van vluchtelingen en asielzoekers?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Talpe, VDAB heeft verschillende initiatieven met de tuinbouwsector opgestart. Deze initiatieven zijn geënt op de conclusies van de provinciale tuinbouwcellen en verschillen dus per provincie.

De realistische profilering van de sectoractiviteiten vanuit de sector naar de werkzoekenden en een transparante informatiedoorstroming vanuit de sector naar de werkzoekenden en de VDAB-medewerkers vertaalt zich in diverse initiatieven. Ik geef enkele voorbeelden. Zo is er het actualiseren van sectorinformatie via de VDAB-website – externe communicatie in functie van de werkzoekenden –

in samenwerking met Boerenbond en via de VDAB-intranetsite naar de VDAB-medewerkers. Ander voorbeeld is een 'tuinbouwbad' voor werkzoekenden en VDAB-consulenten, waarbij door middel van bedrijfsbezoeken een realistisch beeld wordt gecreëerd van de tuinbouwactiviteiten. Deze bezoeken zijn gebaseerd op het principe van de doedagen. Ander voorbeeld zijn de kleinschalige opleidingsprojecten, bijvoorbeeld in de tuinaanleg, waarbij in samenwerking met enkele bedrijven en op basis van concrete, gepubliceerde vacatures werkzoekenden op maat worden opgeleid, zowel in het opleidingscentrum als op de werkvloer. Volgend voorbeeld is het promoten en meer kenbaar maken van het opleidingsaanbod van het paritair aangestuurde vormingsfonds Eduplus voor de groene sectoren bij werkzoekenden. Nog een voorbeeld is het verbeteren van het concrete en dagelijkse communicatienetwerk tussen VDAB-medewerkers en de tuinbouwconsulenten van Boerenbond en Eduplus. Door deze initiatieven krijgen zij een verbeterd inzicht in de diverse profielen die nodig zijn in de sector.

VDAB zet ook diverse acties op naar werkgevers gericht op een betere kennis en benutting van alle aspecten van de VDAB-dienstverlening. Hierbij blijft de focus liggen op de vacaturedienstverlening, het belang van een kwalitatieve formulering van vacatures, en de matchingsmogelijkheden tussen vraag en aanbod die de vacatureregistratie biedt. Daarnaast worden de werkgevers intensiever geïnformeerd over de opleidingsmogelijkheden, werkplekieren, tewerkstellingsmaatregelen, de werking rond de vluchtelingen, het duaal leren en de samenwerking met Onderwijs.

Enerzijds doet men dat door gebruik te maken van de beschikbare digitale kanalen, de centrale vakbladen, zoals Boer&Tuinder, en de lokale vakbladen, en anderzijds door de verhoging op provinciaal niveau van de fysieke aanwezigheid van VDAB bij de werkgevers.

De oprichting van de provinciale tuinbouwcellen vond plaats tussen 15 september 2016 en 11 oktober 2016, en dit in alle vijf de provincies. Een tuinbouwcel is per provincie samengesteld uit vertegenwoordigers van VDAB, Boerenbond en Eduplus. Een tuinbouwcel pleegt overleg in functie van de provinciale noden, en zal dus kunnen inschatten wat er specifiek in de provincie nodig is. Er zijn verschillen tussen de verschillende provincies.

Tijdens het eerste en tot nu toe enige provinciale overleg van de tuinbouwcellen werden de tuinbouwactiviteiten in de betreffende provincie gedefinieerd, de noden en knelpunten geduid, de oplossingsvelden bepaald en de concrete aanzet tot samenwerking geïnitieerd. De vervolgfafspraken moeten nog gemaakt worden.

Uit de evaluatie van de sectorconvenant met de groene sector maak ik op dat de sector heel wat aandacht heeft voor diversiteit. Ik begrijp dat heel goed. Dit biedt op termijn potentieel voor de tewerkstelling van vluchtelingen en asielzoekers. U weet dat VDAB vandaag, met betrekking tot vluchtelingen, nog geen structurele samenwerking heeft met de tuinbouwbedrijven. Maar er zijn wel goede contacten met de Boerenbond, en via hun kanalen werken we, ook voor de tuinbouwsector, aan een degelijke informatie en sensibilisering in verband met vluchtelingen.

Elke specifieke vraag naar informatie vanuit de sector wordt opgenomen binnen de reguliere dienstverlening van VDAB.

In de provinciale tuinbouwcellen werden ook toekomstige opportuniteiten voor vluchtelingen en asielzoekers in de tuinbouwsector besproken. Zo zal er nog intensiever worden ingezet op het geven van informatie vanuit de sector naar de nieuwkomers.

U weet dat wij recent een samenwerkingsakkoord met Fedasil hebben afgesloten. Ik hoop dat dit een snellere toeleiding en activering vanuit de opvanginitiatieven met zich zal kunnen meebrengen.

De voorzitter: Mevrouw Bakrim heeft het woord namens minister Muyters.

Mevrouw Imane Bakrim: Ik zal hier niet alles herhalen. Het komt hierop neer dat we weten wat de uitdagingen juist zijn en dat we hiervoor de nodige acties ondernemen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, dank u voor uw gedetailleerde uiteenzetting. Ik ben blij dat er al heel veel gebeurt. Het is goed dat we daarvan hier een overzicht krijgen. De goede matching tussen vraag en aanbod is belangrijk. Ik ben ook blij dat er een maatgerichte aanpak is. Vandaar de verschillen tussen de provincies. De provinciale tuinbouwcellen leveren hun werk. Dat is een structurele aanpak waar wij uiteraard ten volle achterstaan. De tuinbouw biedt heel veel perspectieven, en ook de mindset dat het om veel meer gaat dan tomaten plukken. Het is een sector die ook sterk op innovatie inspeelt. Hier kunnen heel veel hooggeschoolde technische profielen naartoe worden geleid. Deze sector is intensief en gespecialiseerd. Daar moeten we ook VDAB en de medewerkers op aansturen. Ik heb begrepen dat dit allemaal onder controle is.

De sector is inderdaad, zoals u hebt onderstreept, belangrijk voor de vluchtelingenproblematiek. Het is ook een win-win, want zowel de laag- als de hooggeschoolden kunnen daar hun weg vinden.

Ik heb geen bijkomende vragen, want het antwoord was sluitend.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mevrouw Talpe, bedankt voor het stellen van de vraag. Het is een belangrijk topic. Ik werd even nostalgisch, want als student heb ik altijd in een laurierboomkwekerij gewerkt. Hoe kan het ook anders in het diepe West-Vlaanderen?

Minister, u zei duidelijk dat die sector als tijdelijk werkervaringstraject kan fungeren. Ook wat u zei over erkende vluchtelingen en talent is interessant. Het wordt inderdaad een uitdaging voor de sector om zich ten aanzien van hooggeschoolde werknemers goed te profileren. De troeven van de sector moeten in de verf worden gezet en de clichés moeten worden weggenomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de extra middelen voor onderzoek en ontwikkeling en het bereiken van de doelstelling inzake publieke financiering – 167 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, dit is – het moge duidelijk zijn – een opvolgingsvraag. Nadat we op 29 september 2016 in deze commissie een aantal vragen behandeld hebben in verband met het brede thema onderzoek, ontwikkeling en innovatie, gaf u, minister, in de marge van een antwoord aan dat u extra middelen zou vrijmaken voor onderzoek en ontwikkeling. Ik weet niet of die uitspraak kruiste met een open brief die vanuit het Vlaamse onderzoeksveld en de Vlaamse onderzoeksgemeenschap vertrok en een paar dagen later verscheen. Die brief richtte zich specifiek tot de minister-president maar ook, minister, tot u en uw collega Crevits. Die onderzoeksgemeenschap luidde de alarmbel, stellende dat er

een structureel tekort is aan middelen voor het financieren van fundamenteel onderzoek. Het resultaat van dat tekort is de slaagkans bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). Dat is een gekende problematiek van onderzoeksprojecten en onderzoeksmandaten. Momenteel wordt slechts 15 procent van wat wordt ingediend, toegekend. De onderzoeksgemeenschap beklagt er zich over dat dit een historisch dieptepunt is en wijst op een aantal gevolgen.

Onderzoekers moeten werken met kleinere budgetten. Er is de onvoorspelbaarheid dat men naar het buitenland vertrekt, omdat daar hogere kansen zouden gelden. Men wijst ook op het feit dat men als aanvrager heel veel tijd stopt in het uitschrijven van projecten, wetende dat men 85 procent kans heeft om er geen tegemoetkoming aan over te houden.

We zijn dan op zoek gegaan naar een aantal kapstokken. De eerste kapstok is uiteraard het regeerakkoord, waarin staat dat ernaar wordt gestreefd om tegen 2020 de 3 procentnorm te halen, wetende dat daar een bijkomende investering van bijna 390 miljoen euro tegenover staat. Een tweede kapstok is dat u op 29 september als minister aangaf dat u de slaagpercentages wilt verhogen. Het was een antwoord dat uiteraard positief te duiden is, maar dat ons ook op onze honger liet, omdat er niet meer over gezegd werd dan dat.

Als we die twee dingen samenvoegen, komen we tot de volgende logische vraag. Kunt u dat concretiseren, minister? Waar legt u voor uzelf het doel? Ik kan u nu al meegeven dat het antwoord 'We streven naar excellentie en kunnen dus geen percentage naar voren schuiven' voor ons niet voldoet. Uiteraard hangt het percentage af van het aantal aanvragen. Uiteraard is excellentie de maatstaf. Maar ik wil er u toch op wijzen dat internationaal een slaagpercentage van 30 procent als minimum naar voren wordt geschoven om een zekere 'return on investment', vooral dan in tijd, te kunnen bieden aan mensen die uren, dagen, weken, maanden aan een onderzoeksproject schrijven, die voor zichzelf een academische carrière zien en die heel goed moeten kunnen afwegen of ze dat hier zien, wat ik zou prefereren, dan wel in het buitenland.

Ik hoop, minister, dat u in navolging van wat u hier verklaard hebt op 29 september, een stuk concreter kunt worden. Welke concrete stappen zult u ondernemen om die 1 procentnorm voor publieke financiering te halen? Welke timing wordt daarbij in acht genomen? Hoe komt u tegemoet aan de evidente vraag vanuit de onderzoekswereld om die slaagpercentages te verhogen?

De voorzitter: Collega Van Malderen, we hebben gemerkt dat u in nogal grote mate afwijkt van de vraag die u op papier had gezet. U stelt andere vragen dan die die u had ingediend. Ik wil u vragen om u in de toekomst te houden aan de vragen die u hebt ingediend, zodat het ook voor iedereen mogelijk is om erop te antwoorden.

Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, ik vond al bij de indiening van de vraag dat het een vreemde inleiding was om die vraag te stellen. De hele inleiding gaat over slaagkansen bij FWO en dergelijke meer, zaken waar we het in de commissie over hebben gehad. U stelt dan één vraag, niet over FWO, maar over hoe we de 3 procentnorm gaan halen. Ik vond dat een vreemde inleiding. In mijn voorbereide antwoord zeg ik dat we het over de slaagkansen bij FWO al gehad hebben in deze commissie en dat ik daar nu niet meer op inga. Ik wou u ook zeggen dat u daar toch geen vragen over stelt, maar nu stelt u ze toch. Maar ik heb er op zich geen probleem mee, helemaal niet.

De bedoeling is dat we met betrekking tot FWO de manier van indienen, de voorbereiding van dossiers en de besluitvorming als geheel gaan aanpakken en

bekijken hoe we dat op een efficiëntere manier kunnen doen, om tot die excellentie te komen. Het is nodig om het geheel van het systeem te hervormen. Dat is waar we mee bezig zijn. Ik kan daar nu niet direct een timing op kleven, omdat ik de vraag nu beantwoord zonder voorbereiding.

We hebben nu het bestuur van FWO aangepast. Er komen nog een aantal wijzigingen daarin. Aan de andere kant is het een kwestie van de procedures aan te pakken. Ik zal samen met het veld tot een concreet voorstel komen, liefst zo snel mogelijk, zodat het ook voor iedereen duidelijk is dat je op basis van excellentie wordt gekozen, en niet op basis van andere elementen. Dat is fundamenteel.

Wat de 3 procentnorm betreft, blijkt uit studies dat we de laatste jaren effectief zijn gestegen. In een 3 procentnorm hebben we twee delen. Beide zijn belangrijk. 2 procent wordt vanuit de industrie verwacht en 1 procent vanuit de overheid. Mijn bedoeling is altijd geweest dat je vanuit de 1 procent de stimulans geeft aan de 2 procent, zodat dat samen 3 procent vormt. De laatste cijfers hebben nog eens duidelijk gemaakt dat dat ook nodig is. We hebben recent gezien dat de lichte daling die er in het globale bedrag voor 2014 was, zich vooral bij het bedrijfsleven bevond.

Ik wil ook nog even verwijzen naar de Speurgids 2016. Daaruit blijkt nog eens dat wij als overheid onze verantwoordelijkheid opnemen. Dit jaar is er een totaalbudget van de Vlaamse Regering voor wetenschaps- en innovatiebeleid van 2,217 miljard euro geïnvesteerd in wetenschap en innovatie, wat een stijging is ten opzichte van 2015.

Het gedeelte dat wordt gebruikt voor onderzoek en ontwikkeling, nam toe met ruim 100 miljoen euro tot 1,398 miljard euro. Hier tonen we dus nog eens dat we blijven inzetten op onderzoek en ontwikkeling.

U weet dat we op dit elan verder willen gaan. De 195 miljoen euro voor O&O en bedrijfsleven, waarvan ik ook heb gezegd dat het overgrote deel naar O&O zal gaan, zal het groeipad verder stimuleren. Of we hiermee de norm van 3 procent in 2020 halen of niet halen, is een grote hypothese. In de Speurgids zie je hoeveel hypothese er nodig is. Met de extra investering en de extra budgetten die we in 2017 plannen, zitten we effectief op een pad naar de 3 procentnorm. We hebben de instrumenten ook op die manier ingeschakeld dat ook de 2 procent bij de industrie wordt getriggerd en de industrie wordt uitgedaagd om er zelf toe bij te dragen. Volgens mij zitten we nog altijd op de goede weg.

De voorzitter: Mevrouw Bakrim heeft het woord namens minister Muyters.

Mevrouw Imane Bakrim: We blijven dus inzetten op onderzoek en ontwikkeling en we blijven de doelstelling van de 3 procentnorm voor ogen houden.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, voorzitter, ik heb begrip voor de kritiek die u hebt op mijn vraag. Minister, ik dank u voor het geïmproviseerde antwoord.

Ik denk dat we toch eens moeten nagaan hoe we aankijken tegen het geheel van de hervorming die u bij het FWO voor ogen hebt. Ik zal er misschien nog eens een meer specifieke vraag over stellen.

We zeggen dat excellentie vooropstaat, maar dan moeten we dat ook nakomen. Excellentie voorop, maar er is geen budget. Als we echt excellentie voorop willen zetten, dan moeten we iets doen aan het slaagpercentage. Ik las in de pers dat u vooral op de duurtijd van aanvraag en beslissing wenst te werken. Ik denk dat dat

tegemoetkomt aan de klacht van 'we steken er veel werk in, maar we hebben weinig return'. U gaat natuurlijk nieuwe frustraties kweken als veel mensen op die manier de deur op hun neus krijgen. Het zal altijd wel een kwestie van budgetten zijn om structureel aan dat probleem iets te doen. Wellicht daarover later meer.

Met betrekking tot de 1 procent, de 2 procent en de 3 procent zegt u dat we 'op pad zitten'. Ik denk dat dat ontegensprekelijk klopt wat de publieke middelen betreft. U voorziet in bijkomende middelen. Er was een stap terug in besteding vanuit de industrie. De 2 procent is daar een stukje verder weg. U zegt dat we op pad zitten. Ik vraag of we op schema zitten. Wijlen de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) heeft op een gegeven moment een aantal tracés uitgetekend die opstappen inhouden om aan die 1, 2 of 3 procent te geraken. Zitten we op schema en kunnen we hiervan een monitoring krijgen?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Collega Van Malderen, u hebt de specialiteit om alles negatief voor te stellen, maar u kunt ook een aantal zaken positief bekijken.

Het budget stijgt wel degelijk met 182,5 miljoen euro waardoor het budget voor O&O boven 1,5 miljard euro uitkomt. Dat is een gigantisch bedrag: meer dan 60 miljard Belgische franken. Hier constant de indruk geven dat er niets wordt gedaan voor O&O en dat we de norm niet zullen halen, is een compleet verkeerd beeld geven.

In Vlaanderen is er bij heel wat onderzoekers en instellingen heel wat enthousiasme. Er worden heel wat doctoraten behaald en er komen heel veel buitenlanders naar hier. Hun aantal blijft stijgen, meer dan de budgetten. Het feit dat onderzoekers naar hier komen, betekent dat ze hier nog altijd een DNA vinden waarbinnen ze kunnen onderzoeken.

Waar ik wel achter kan staan, is achter een nieuwe selectieprocedure. In een eerste fase zou men snel kunnen nagaan of het project goed is of niet. Het moet inderdaad snel gebeuren en er zal geen implosie komen – zoals u zegt – van malcontenten die snel uit de boot vallen. In een tweede fase kan dan een grondige selectie gebeuren. Het mag dus niet altijd zo negatief worden voorgesteld. Het feit dat er zoveel onderzoeksinstellingen zijn en er zelfs bij komen, betekent dat er een DNA is. En DNA gaat niet enkel over centen, en 60 miljard Belgische franken is toch niet niks.

Minister, ik had eigenlijk ook gevraagd naar de timing, maar u zei dat u nog geen timing kon geven, wat ik respecteer.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Van Malderen, ik wil vooral dit zeggen: zo'n slaagpercentage heeft een teller en een noemer. De teller is het aantal gesubsidieerde, de noemer het aantal ingediende dossiers.

Ik wil op beide werken. Ik wil de teller verhogen en meer middelen vrijmaken. Ik wil dus werken op het budget. Maar ik wil er ook aan werken dat de mensen die indienen ook beter beseffen of ze al dan niet kans maken. Dat is belangrijk. Door transparantie, door duidelijke procedures en afspraken moet daar een beter zicht op komen. Door te werken op zowel teller als noemer kun je je slaagpercentage verbeteren.

U vroeg of we al op schema zijn. Als ik u goed heb begrepen, zei u zelf te vinden dat we goed bezig zijn met die 1 procent. Elk jaar is er een stijging. We zijn op de goede weg. Maar of we op schema zitten, zal heel veel van de 2 procent

afhangen. We hebben dit jaar 2014 vergeleken met 2013. Met de speerpuntclusters en de bedrijvenclusters die we lanceren, proberen we uitdrukkelijk te verkrijgen dat de samenwerking tussen bedrijven ervoor zorgt dat men meer zal investeren in innovatie en dat men mee bijdraagt aan die clusters. Ik heb het bottom-upgebeuren uitdrukkelijk naar voren gebracht. Daarnet hadden we het over het speerpuntcluster rond energie, dat wellicht groeit. Dat moet juist maken dat de stimulans er komt bij meer bedrijven dan een aantal topbedrijven die investeren rond O&O.

Zoals ik een paar weken geleden zei, merken we dat het percentage van de bedrijven die bezig zijn met O&O stijgt. Ik denk dat we op de juiste weg zitten om het groeipad naar die 2 procent tegen 2020 vanuit industrie te verbeteren, dankzij de stimulansen en de uitdagingen die we vanuit het beleid proberen naar de industrie te brengen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, mijnheer Gryffroy, als we ervan overtuigd zijn – en ik ben dat, ik wil positief zijn – dat we in Vlaanderen een weefsel, een DNA hebben dat heel veel kwaliteit genereert, dan moeten we er vertrouwen in hebben dat heel veel mensen die een dossier indienen bij een instelling als het FWO, die kwaliteit ook in zich hebben.

Minister, u zegt dat u op teller en noemer wilt werken. Dan moeten we erover waken dat het bij die eerste screening de kwaliteit is die als referentiepunt geldt en niet – al is het intrinsiek – de vraag hoeveel budget we hebben staan. Dan zullen we inderdaad – u geeft dat aan – bijkomende budgetten nodig hebben.

Mijnheer Gryffroy, waarom ben ik kritisch? Ten eerste, omdat ik niet naast een publicatie kan kijken van heel veel mensen uit die onderzoeksweld die een noodkreet slaken – en dat zien we niet elke dag. Ten tweede, omdat het Rekenhof – een instelling die ten behoeve van dit parlement werkt – aangeeft dat we bijna 400 miljoen euro nodig hebben om die 1 procent te halen. Als ik die dingen tegen elkaar afzet, blijf ik met de vraag zitten: we mogen dan wel op de goede weg zitten, maar zitten we ook op schema? Dat is zoals het beklimmen van een col. Als je aan de Mont Ventoux begint, weet en zie je de weg wel, maar het blijft een heel eind tot Chalet Reynard en tot boven. De vraag is: waar zitten we? En daar blijven we zitten.

We zullen niet nalaten om u daar verder op aan te spreken. Binnenkort, bij de budgetbespreking, zullen we daartoe opnieuw de mogelijkheid hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.